

17 Φεβρουαρίου, 1990

[ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΛΤΔ.,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ (ΑΡ. 1),

Καθ' ου η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 732/88).

Συνταγματικό Δίκαιο — Διεθνείς Συνθήκες — Αυξημένη ισχύς τους με
βάση το Άρθρο 169.3 του Συντάγματος — Προϋποθέσεις ενεργο-
ποίησης της ισχύος διεθνούς συνθήκης στην εσωτερική έννομη τά-
ξη — Η απαίτηση να είναι η συνθήκη ή συγκεκριμένη διάταξή της
αυτοεκτελεστή — Εξέταση της ισχύος του Άρθρου VII της Γενικής 5
Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (GATT) στην κριθείσα περι-
πτωση — Δεν είχε τεθεί σε ισχύ κατά τον κρίσιμο χρόνο.

Η αιτήτρια εταιρεία προσέβαλε τον τρόπο υπολογισμού των δα-
μών οχημάτων που εισήγαγε. 10

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, απο-
φάσισε ότι:

Σύμφωνα με το Άρθρο 169.3 του Συντάγματος Διεθνείς Συνθή- 15
κες, Συμβάσεις και Συμφωνίες έχουν από τη μέρα δημοσίευσής
τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας αυξημένη ισχύ
έναντι των ημεδαπών νόμων.

Η Κυπριακή Δημοκρατία με το Ν. 321/87 εξέφρασε με τη δήλω- 20
σή της την πρόθεσή της να εφαρμόσει το Άρθρο VII της Γενικής
Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (GATT). Συμφωνώ με την εισή-
γηση του δικηγόρου του καθ' ου η αίτηση ότι αυτό δε μπορεί να θε-
ωρηθεί ότι έθεσε σε εφαρμογή τις πρόνοιες του άρθρου αυτού. Μια

Διεθνής Συνθήκη ή σύμβαση για να υπερισχύει του ημεδαπού νόμου πρέπει να τη χαρακτηρίζει η αυτοτέλεια, η σαφήνεια και να είναι δυνατή η άμεση εφαρμογή της, δηλαδή να είναι αυτοεκτελεστή.

- 5 Σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω κρίθηκε ότι η διεθνής συμφωνία GATT δεν τέθηκε σε ισχύ με βάση το Ν. 321/87. Η διατύπωση του νόμου αυτού υποδηλώνει την πρόθεση της Κυβέρνησης να την υιοθετήσει σε μελλοντικό στάδιο και τίποτα περισσότερο. Η Συμφωνία για εφαρμογή του Αρθρου VII του GATT δημοσιεύτηκε στην
- 10 Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της 2.6.1989, δηλαδή σε χρόνο μεταγενέστερο από τον ουσιώδη χρόνο εισαγωγής των οχημάτων.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

- 15 *Αναφερόμενη υπόθεση:*

Radwan v. Δημοκρατίας (Αρ. 2) (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1164.

Προσφυγή.

- 20 Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων, με την οποία καθορίστηκε η δασμολογητέα αξία των οχημάτων τύπου Mercedes-Benz με βάση το άρθρο 159 του Πρώτου Παραρτήματος του Περί Τελωνείων και Φόρων
- 25 Καταναλώσεως Νόμου του 1967 (Ν. 82/67).

Α. Μαρκίδης, για τους Αιτητές.

- 30 *Γ. Λαζάρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τον Καθ' ου η αίτηση.*

Cur. adv. vult.

- 35 **ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ.:** Με την προσφυγή αυτή η αιτήτρια εταιρεία προσβάλλει την απόφαση του Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων (καθ' ου η αίτηση) με την οποία καθόρισε τη δασμολογητέα αξία των οχημάτων τύπου MERCEDES-BENZ με βάση το άρθρο 159 του Πρώτου Παραρτήματος του περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου του 1967 (Ν. 82/67).

- 40 Η αιτήτρια εταιρεία εισήγαγε σε διάφορες ημερομηνίες μεταξύ 17.6.88 - 23.8.88 αυτοκίνητα τύπου MERCEDES-BENZ.

Ο καθ' ου η αίτηση με βάση το άρθρο 159 του Πρώτου Παραρτήματος του Ν. 82/67 που προνοεί ότι η δασμολογητέα αξία

των εισαγομένων εμπορευμάτων είναι η τιμή που μπορούν να αποκομίσουν κατά το χρόνο της κατάθεσης της διασάφησης για εσωτερική κατανάλωση, σε πώληση στην ελεύθερη αγορά μεταξύ ενός πωλητή και ενός αγοραστή που είναι ανεξάρτητοι μεταξύ τους, αποφάσισε να αυξήσει κατά 2% τις τιμολογιακές τιμές των εισαγομένων αυτοκινήτων, για να καταλήξει στην τιμή που, κατά την κρίση του, θα αποκομούσαν στην ελεύθερη αγορά. 5

Σαν αποτέλεσμα η αιτήτρια εταιρεία καταχώρησε την παρούσα προσφυγή. 10

Η νομιμότητα των επίδικων πράξεων προσβάλλεται για τους πιο πάνω λόγους:

“1. Αντίκειται προς διεθνή συμφωνία και/ή συνθήκη γνωστή ως GATT (General Agreement on Tarrifs and Trade) η οποία και έχει ηυξημένην έναντι των ημεδαπών νόμων ισχύν δυνάμει του Άρθρου 169 του Συντάγματος και/ή αι νομοθετικά διατάξεις. (Άρθρο 159 και Πρώτον Παράρτημα του Νόμου 82/67) αντίκειται προς την εν λόγω διεθνή συμφωνία και/ή την συμφωνία περί Implementation of Article VII of the General Agreement on Tarrifs and Trade και κατ’ επέκτασιν προς το Άρθρο 169 του Συντάγματος. 15 20

2. Αντίκειται προς τον Περί Πρωτοκόλλου Εφαρμογής του Δευτέρου Σταδίου Εφαρμογής της Συμφωνίας Συνδέσεως Μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και του Πρωτοκόλλου Προσαρμογής Συνεπεία της προσχωρήσεως του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλλικής Δημοκρατίας στην Κοινότητα (Κυρωτικός) Νόμος 321/1987 και/ή προς την “ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΤΕΑ ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ”, η οποία αποτελεί τμήμα του εν λόγω νόμου (σελίς 1749 Επισήμου Εφημερίδος της Δημοκρατίας), ο οποίος νόμος έχει ηυξημένην τυπικήν ισχύν έναντι των ημεδαπών νόμων δυνάμει του Άρθρου 169 του Συντάγματος και/ή αι ως άνω εν παραγράφω 1 αναφερόμεναι νομικά διατάξεις αντίκειται προς τον εν λόγω νόμον και/ή την δήλωσιν και επομένως αντίκειται προς το Άρθρον 169 του Συντάγματος. 25 30 35 40

3. Δεν είναι δεόντως ή καθόλου ητιολογημένη.

4. Ο καθ’ ου η αίτησις δεν προέβη προ της εκδόσεώς της εις την

οιανδήποτε ή την δέουσαν έρευναν.

- 5 5. Ο καθ' ου η αίτησις δεν έλαβε υπ' όψιν γεγονότα, τα οποία έπρεπε να είχε λάβει υπ' όψιν και ίδια δεν έλαβε μεταξύ άλλων υπ' όψιν την Δήλωση της Κυπριακής Δημοκρατίας η οποία έχει δημοσιευθή εις την σελίδα 1749 του Πρώτου Παραρτήματος της Επισήμου Εφημερίδος της Δημοκρατίας της 31ης Δεκεμβρίου 1987.
- 10 6. Ο καθ' ου η αίτησις έλαβεν υπ' όψιν γεγονότα, τα οποία δεν έπρεπε να είχε λάβει υπ' όψιν.
- 15 7. Ο καθ' ου η αίτησις δεν απέδωσε την δέουσα βαρύτητα εις όλα τα σχετικά με την επίδικον πράξιν γεγονότα."

Είναι ισχυρισμός του δικηγόρου της αιτήτριας εταιρείας ότι ο καθορισμός της δασμολογητέας αξίας έπρεπε να γίνει με βάση τις πρόνοιες του Άρθρου VII της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (General Agreement of Tariffs and Trade) γνωστής ως 20 συμφωνία GATT που κατά τους ισχυρισμούς του τέθηκε σε ισχύ με τη δημοσίευση του περί Πρωτοκόλλου Εφαρμογής του Δεύτερου Σταδίου Εφαρμογής της Συμφωνίας Συνδέσεως Μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και του Πρωτοκόλλου Προσαρμογής Συνελεύει της Προσχωρήσεως του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλλικής 25 Δημοκρατίας στην Κοινότητα (Κυρωτικός) Νόμος του 1987 (Ν. 321/87) και όχι σύμφωνα με το άρθρο 159 του Νόμου 82/67. Το άρθρο VII της συμφωνίας GATT προνοεί για τελωνειακή αξία τη συναλλακτική αξία των εισαγομένων οχημάτων.

30 Ο Ν. 321/87 αναφέρει τα πιο κάτω σχετικά με τη δασμολογητέα αξία των εμπορευμάτων:

35 "ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΤΕΑ ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

40 Η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δηλώνει ότι, για να διευκολυνθεί η μετάβαση στο δεύτερο στάδιο της συμφωνίας μεταξύ της Κοινότητας και της Κύπρου και να εξασφαλιστεί η ενιαία εφαρμογή του Κοινού Δασμολογίου, η Κύπρος:

- Θα λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να αποδεχθεί τη συμφωνία για την εφαρμογή του άρθρου VII της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (Κώδικας Δασμολογητέας Αξίας της GATT)

- και για να εφαρμόσει τον κώδικα δασμολογητέας αξίας της GATT το αργότερο κατά την έναρξη ισχύος του Πρωτοκόλλου για τον καθορισμό των όρων και διαδικασιών εφαρμογής του δεύτερου σταδίου της Συμφωνίας Σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Κυπριακής Δημοκρατίας και την προσαρμογή ορισμένων διατάξεων της συμφωνίας. 5
- το αργότερο ως το τέλος της πρώτης φάσης του δεύτερου σταδίου, θα προσαρμόσει τη νομοθεσία της ώστε να συμμορφωθεί προς τις κοινοτικές διατάξεις σχετικά με τη δασμολογητέα αξία των εμπορευμάτων. 10
- Θα εξακολουθήσει τις συχνές διαβουλεύσεις με την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για θέματα που αφορούν την εφαρμογή του ανωτέρω Κώδικα, καθώς και την εφαρμογή της ανωτέρω νομοθεσίας και διατάξεων.” 15
- Σύμφωνα με το άρθρο 169.3 του Συντάγματος Διεθνείς Συνθήκες, Συμβάσεις και Συμφωνίες έχουν από τη μέρα δημοσίευσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας αυξημένη ισχύ έναντι των ημεδαπών νόμων. 20
- Η Κυπριακή Δημοκρατία με το Ν. 321/87 εξέφρασε με την δήλωσή της την πρόθεσή της να εφαρμόσει το άρθρο VII της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (GATT). Συμφωνώ με την εισήγηση του δικηγόρου του καθ’ ου η αίτηση ότι αυτό δε μπορεί να θεωρηθεί ότι έθεσε σε εφαρμογή τις πρόνοιες του άρθρου αυτού. Μια Διεθνής Συνθήκη ή σύμβαση για να υπερισχύει του ημεδαπού νόμου πρέπει να την χαρακτηρίζει η αυτοτέλεια, η σαφήνεια και να είναι δυνατή η άμεση εφαρμογή της, δηλαδή να είναι αυτοεκτέλεστη. 25
- Ο Δικαστής κ. Στυλιανίδης στην υπόθεση *Radwan v. Δημοκρατίας* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1164 αναφορικά με την ισχύ Διεθνών Συμβάσεων και Συνθηκών έναντι των εσωτερικών νόμων είπε: 30
- “Οι Διεθνείς αυτές Συμβάσεις, όμως, πρέπει να είναι τέτοιες που να μπορούν να έχουν λειτουργία στην εσωτερική έννομη τάξη. Πρέπει οι διατάξεις τους να είναι αυτοδύναμης εφαρμογής, να έχουν άμεση εφαρμογή, να γεννούν αγωγήσιμες αξιώσεις. Οι Διεθνείς αυτές Συμβάσεις μπορούν να αποτελέσουν αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού δικαίου σε όρο βαθμό και για όσες διατάξεις τους είναι επιδεκτικές εφαρμογής από τα δημόσια όργανα, η επίκληση από τους ιδιώτες σαν δημιουργικές αξιώσεων ή αντιστάσεων προς όφελός τους. Πρέπει να υπάρ- 40

χει θετικότητα, σαφήνεια στη διατύπωσή τους και να επηρεάζουν πραγματικά τις εσωτερικές βιοτικές ιδιωτικές ή δημόσιες σχέσεις. Να είναι self executing.

- 5 Δεν έχουν το χαρακτήρα του self executing διατάξεις Συμβάσεων που δεν γεννούν από μόνες τους δικαιώματα ή υποχρεώσεις ατόμων ή συμφέροντα, που μπορούν να στηρίξουν ένδικες επικρίσεις των πράξεων ή των παραλείψεων των Κρατικών οργάνων κατά την εφαρμογή ή την εκτέλεση αυτών των Συμβάσεων.
- 10 (Βλ. *Malachtou v. Armefti* (1987) 1 C.L.R. 207)."

Σύμφωνα με όσα ανάφερα πιο πάνω κρίνω ότι η διεθνής συμφωνία GATT δεν τέθηκε σε ισχύ με βάση το Ν. 321/87. Η διατύπωση του νόμου αυτού υποδηλώνει την πρόθεση της Κυβέρνησης να

15 την υιοθετήσει σε μελλοντικό στάδιο και τίποτα περισσότερο. Η Συμφωνία για εφαρμογή του Άρθρου VII του GATT δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της 2.6.1989, δηλαδή σε χρόνο μεταγενέστερο από τον ουσιώδη χρόνο εισαγωγής των

20 οχημάτων.

Για τους πιο πάνω λόγους η προσφυγή απορρίπτεται.

Δεν εκδίδεται διαταγή για έξοδα.

- 25 *Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.*